

УДК 330.341.1

Руснак Алла

д.е.н., професор, професор кафедри економіки,
Херсонський навчально-науковий інститут
Національного університету кораблебудування імені
адмірала Макарова

Огорь Ганна

асистент кафедри економіки,
Херсонський навчально-науковий інститут
Національного університету кораблебудування імені
адмірала Макарова

НАЯВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК УМОВА ЗДІЙСНЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Для ефективної інноваційної діяльності підприємству необхідна наявність інноваційного потенціалу, під яким ми розуміємо ступінь готовності підприємства досягти поставлених інноваційних завдань.

Інноваційний потенціал підприємств є однією з основних характеристик, яка поєднує в собі сукупність фундаментальних властивостей інноваційної діяльності та здатність вигідно для себе використовувати вплив зовнішнього середовища і потенційні можливості, що існують у внутрішньому середовищі. Це дозволяє використовувати інноваційний потенціал підприємств як потужний інструмент прийняття зважених управлінських рішень в процесі здійснення інноваційної діяльності [1, с. 154].

Також інноваційний потенціал підприємства визначають як стратегічну здатність підприємства до реалізації невикористаних можливостей інноваційних ресурсів [2, с. 195].

Інноваційний потенціал підприємства визначається сукупністю чинників, до яких відносяться такі:

- рівень розвитку виробництва;
- стан механізму та системи управління;
- тип та орієнтація організаційної структури;
- тенденції економічної та інноваційної політики;
- розуміння потреби в змінах та готовність до них персоналу тощо.

На рівень інноваційного потенціалу впливають не лише наявні та перспективні ресурси, можливості та здатності, проте здійснює вплив й середовище господарювання. Вплив середовища господарювання на інноваційний потенціал розрізняють в розрізі ендогенних та екзогенних чинників. Ендогенна складова інноваційного потенціалу – це чинник, що забезпечує дієздатність й ефективність функціонування інших його елементів. Ендогенні чинники прямо діють на інноваційний потенціал та визначають його, тому потребують особливої уваги зі сторони керівництва. До них можна віднести історію та імідж підприємства; стратегічні пріоритети; якість менеджменту; маркетинг; виробництво, фінансовий стан; економічний стан. Підприємства повинні концентрувати увагу не тільки на внутрішніх справах, але й виявляти та враховувати у своїй діяльності вплив зовнішнього середовища. При розкритті інноваційного потенціалу виникає проблема в подоланні зовнішніх бар'єрів, яким можна дати означення інноваційний клімат [3, с. 356].

Рівень інноваційного потенціалу багато в чому залежить і від усього попереднього досвіду здійснення інноваційної діяльності, умов функціонування підрозділів НДДКР, рівня виробництва, маркетингу тощо. Вирішальним чинником є те, як засвоюється управлінський досвід.

На нарощування інноваційного потенціалу підприємства впливають внутрішні і зовнішні чинники: якщо технологічні та організаційні (повністю), а фінансові та соціальні (частково)

елементи інноваційного потенціалу підприємства прямо ініціюють, створюють і витрачають, то фінансові, соціальні та правові компоненти вони лише вживають. Нарощування інноваційного потенціалу підприємства можливе лише за рахунок створення новацій і використання нововведень, а також за умови достатньої кількості інвестиційних ресурсів [4].

Ефективне управління інноваційним потенціалом підприємства дозволяє досягти таких результатів: максимізувати цінність інноваційного потенціалу; збалансувати склад потенціалу за ступенем новизни, ризику і очікуваної прибутковості інвестиційних проєктів, їх тривалості; визначити стратегічний напрямок проєктів і здійснити своєчасне вирішення першочергових завдань; оптимізувати кількість проєктів з урахуванням обмеженості фінансових ресурсів і можливостей компанії по їх реалізації (наявність персоналу, науково-технічної бази, знань, досвіду) [1, с. 155].

Отже, від стану інноваційного потенціалу підприємства, основу якого складають матеріально-технічні, фінансові, кадрові, інформаційні та інші види ресурсів, залежить ефективність проведення інноваційних робіт, зокрема вибір та реалізація інноваційної стратегії підприємства.

Список використаних джерел

1. Андрос С.В., Чан Сі Цо. Інноваційний потенціал підприємства як фактор забезпечення конкурентоспроможності. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи». С. 154-155. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201165#:~:text=Інноваційний%20потенціал%20підприємств%20є%20однією,що%20існують%20у%20внутрішньому%20середовищі> (дата

звернення: 15.10.2023).

2. Гаєвська Л.М. Інноваційний потенціал підприємства та його оцінка. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, 2017. № 15. С. 192-196. URL: <http://global-national.in.ua/issue-15-2017/23-vipusk-15-lyutij-2017-r/2757-gaevska-l-m-innovatsijnij-potentsial-pidpriemstva-ta-jogo-otsinka> (дата звернення: 12.10.2023).

3. Єпіфанова І.Ю., Гладка Д.О. Інноваційний потенціал підприємства: сутність, складові та фактори впливу. Економіка і суспільство. Мукачєво: Мукачівський державний університет, 2018. Вип. 14. С. 354-360. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/48.pdf (дата звернення: 02.10.2023).

4. Catozzella A., Vivarelli M. (2014). The Catalyzing Role of In-House R&D in Fostering Complementarity Among Innovative Inputs. Industry and Innovation, Vol. 21, Issue 3, pp. 179–196.
URL: <https://doi.org/10.1080/13662716.2014.910890>. (дата звернення: 10 вересня 2023).